

A9-0171/2024

9.4.2024

PRANEŠIMAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams lėšų mobilizavimo (Danijos paraiška „EGF/2023/004 DK/Danish Crown“)
(COM(2024)0035 – C9-0040/2024 – 2024/0044(BUD))

Biudžeto komitetas

Pranešėjas: Janusz Lewandowski

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
PRIEDAS: EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS	7
AIŠKINAMOJI DALIS	9
UŽIMTUMO IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO LAIŠKAS	11
PRIEDAS. SUBJEKTAI AR ASMENYS, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJAS GAVO INFORMACIJOS	16
INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE	17
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE	18

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

**dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams lėšų mobilizavimo (Danijos paraiška „EGF/2023/004 DK/Danish Crown“)
(COM(2024)0035 – C9-0040/2024 – 2024/0044(BUD))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2024)0035 – C9-0040/2024),
 - atsižvelgdamas į 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/691 dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams (EGF), kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1309/2013¹ (toliau – EGF reglamentas),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiamečių finansinė programa^{2 3}, su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES, Euratomas) 2024/765⁴, ypač į jo 8 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo⁵, ypač į jo 12 punktą,
 - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto laišką,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A9-0171/2024),
- A. kadangi Sąjunga, siekdama teikti papildomą paramą darbuotojams, patiriantiems žalą dėl esminių struktūrinių pasaulio prekybos sistemos pokyčių ar pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės, ir padėti jiems vėl integruotis į darbo rinką, nustatė teisėkūros ir biudžetines priemones; kadangi ši pagalba yra finansinė parama, teikiama darbuotojams ir įmonėms, kuriose jie dirbo;
- B. kadangi Danija pateikė paraišką „EGF/2023/004 DK/Danish Crown“ dėl finansinės paramos iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF), nes Šiaurės Jutlandijos regione ekonomikos sektoriuje, kuris priskiriamas NACE 2 red. 10 skyriui (Maisto produktų gamyba), iš viso buvo atleistas 751 darbuotojas⁶: 692 darbuotojai

¹ OL L 153, 2021 5 3, p. 48.

² OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11.

³ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11.

⁴ 2024 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/765, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiamečių finansinė programa (OL L, 2024/765, 2024 2 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>).

⁵ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28.

⁶ Pagal EGF reglamento 3 straipsnį.

atleisti per paraiškos ataskaitinį laikotarpį nuo 2023 m. gegužės 19 d. iki 2023 m. rugsėjo 19 d. ir 59 darbuotojai atleisti prieš ataskaitinį laikotarpį arba po jo;

- C. kadangi paraiška susijusi su 692 atleistais darbuotojais, kurių veikla nutrūko per paraiškos ataskaitinį laikotarpį: 651 darbuotoju, atleistu iš „Danish Crown“ („Danish Crown A/S“), ir 41 darbuotoju, atleistu iš dviejų „Danish Crown“ tiekėjų ir tolesnės gamybos grandies įmonių⁷;
- D. kadangi paraiška susijusi su 59 atleistais darbuotojais, kurių veikla nutrūko prieš keturių mėnesių ataskaitinį laikotarpį arba po jo, kai galima nustatyti aiškų priežastinį ryšį su įvykiu, dėl kurio ataskaitiniu laikotarpiu nutrūko atleistų darbuotojų veikla, kaip reikalaujama EGF reglamento 6 straipsnio antroje pastraipoje;
- E. kadangi paraiška pateikta pagal EGF reglamento 4 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytus intervencijos kriterijus, pagal kuriuos per ataskaitinį keturių mėnesių laikotarpį iš valstybės narės įmonės turi būti atleista ne mažiau kaip 200 darbuotojų, įskaitant darbuotojus, atleistus iš jos tiekimo ir tolesnės gamybos grandies įmonių, ir (arba) savarankiškai dirbančius asmenis, kurių veikla nutrūko;
- F. kadangi Danijos skerdyklų sektorius išgyvena struktūrinę krizę; kadangi nuo 2005 m. Danijoje paskerstų kiaulių skaičius sumažėjo 4,4 mln. (20 proc.); kadangi šį sumažėjimą daugiausia lėmė perėjimas nuo skersti skirtų kiaulių auginimo prie eksportui skirtų paršelių auginimo; kadangi dėl mažų kiaulienos kainų Danijos ūkininkams eksportuoti paršelius pelningiau nei auginti skerstinas penimas kiaules;
- G. kadangi „Danish Crown“ yra Danijos maisto pramonės bendrovių grupė, užsiimanti mėsos, daugiausia kiaulienos ir jautienos, perdirbimu ir pardavimu; kadangi darbuotojai buvo atleisti, nes, sumažėjus skerstinų kiaulių skaičiui, buvo uždaryta įmonės „Danish Crown“ skerdykla Frederikshauno savivaldybėje esančiame Sebiu mieste;
- H. kadangi buvo laikomasi nacionalinės ir Sąjungos teisės aktuose nustatytų su kolektyviniu atleidimu iš darbo susijusių reikalavimų;
- I. kadangi EGF finansinis įnašas pirmiausia turėtų būti skiriamas aktyvioms darbo rinkos priemonėms ir prie individualių poreikių pritaikytoms paslaugoms, kuriomis siekiama greitai reintegruoti paramos gavėjus padedant jiems gauti deramas ir tvarias darbo vietas pradiniam jų veiklos ar kitame sektoriuje, kartu rengiant juos žalesnei ir labiau skaitmeninei Europos ekonomikai;
- J. kadangi atlikus DFP peržiūrą EGF didžiausia metinė suma sumažinama nuo 186 mln. EUR iki 30 mln. EUR (2018 m. kainomis), kaip nustatyta Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093 su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES, Euratomas) 2024/765, 8 straipsnyje; kadangi Komisija turėtų stebėti EGF įgyvendinimą ir visos institucijos turėtų imtis visų būtinų priemonių siekiant užtikrinti, kad būtų patenkinti visi pagrįsti prašymai dėl EGF paramos, taip pademonstruojant Sąjungos solidarumą;
- 1. pritaria Komisijai, kad tenkinamos EGF reglamento 4 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytos sąlygos ir kad Danija turi teisę pagal šį reglamentą gauti finansinę 1 882 212 EUR paramą, kuri sudaro 60 proc. visų išlaidų, siekiančių 3 137 021 EUR ir

⁷ 37 darbuotojai atleisti iš „TekniClean A/S“ ir 4 darbuotojai atleisti iš Danijos veterinarijos ir maisto tarnybos.

apimančių prie individualių poreikių pritaikytų paslaugų išlaidas (2 878 001 EUR) ir parengiamosios, valdymo, informavimo ir viešinimo, kontrolės ir ataskaitų teikimo veiklos išlaidas (259 020 EUR);

2. pažymi, kad Danijos valdžios institucijos paraišką pateikė 2023 m. gruodžio 6 d. ir kad, Danijai pateikus papildomą informaciją, Komisija 2024 m. vasario 29 d. baigė savo vertinimą ir tą pačią dieną informavo Parlamentą;
3. pažymi, kad paraiška susijusi su 751 atleistu darbuotoju, nukentėjusiu dėl įmonės „Danish Crown“ skerdyklos Sebiu mieste uždarymo; taip pat pažymi, kad tiksliniai paramos gavėjai bus iš viso 390 atleistų darbuotojų, kurie turėtų pasinaudoti priemonėmis;
4. atkreipia dėmesį į tai, kad dauguma atleistų darbuotojų turi žemą formalių kvalifikacijų lygį (46 proc.) arba gana pasenusias kvalifikacijas ir įgūdžius (40 proc.); atkreipia dėmesį į tai, kad 305 (41 proc.) atleisti darbuotojai yra migrantų kilmės ir gerai nemoka danų kalbos; pagal EGF paketą taip pat siūlomos priemonės, kuriomis siekiama gerinti bendruosius gebėjimus, įskaitant danų kalbos įgūdžius;
5. palankiai vertina tai, kad Danija parengė suderintą prie individualių poreikių pritaikytų paslaugų paketą konsultuodamasi su tiksliniais paramos gavėjais, jų atstovais ir socialiniais partneriais;
6. primena, kad prie individualių poreikių pritaikytas paslaugas, kurias ketinama teikti darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims, sudaro šie veiksmai: motyvacija, dalyvavimo tęstinumas, bendrųjų gebėjimų mokymas, kvalifikacijos kėlimo ir (arba) perkvalifikavimo mokymas, mokymo ir darbo paieškos išmoka;
7. labai palankiai vertina tai, kad mokymo pasiūlymai parengti atsižvelgiant į keletą tyrimų, kaip antai „Jobbarometer 2023“ (vietos darbo poreikių Frederikshauno, Joringo, Jamerbugto ir Brionderslevo savivaldybėje analizę), Dvimetį darbo rinkos balansą, kuriame apžvelgiamos galimos darbo vietos, ir projekto „FremKom4“ įgūdžių analizę ir kad pasiūlymais siekiama gerinti bendruosius gebėjimus (įskaitant kalbinius ir gebėjimo skaičiuoti), skaitmeninius gebėjimus ir tobulinti įgūdžius, kurie reikalingi tose darbo vietose, kuriose trūksta kvalifikuotų darbuotojų;
8. ypač pabrėžia, jog svarbi EGF reglamento 7 straipsnio 2 dalis, pagal kurią reikalaujama, kad pagal suderintą paketą būtų atsižvelgiama į darbo rinkos ateities perspektyvas ir būsimus įgūdžių, kurie būtų suderinami su perėjimu prie efektyvaus išteklių naudojimo ir tvarios ekonomikos, poreikius, ypatingą dėmesį skiriant įgūdžių, kurių reikia skaitmeninės pramonės amžiuje, sklaidai;
9. pažymi, kad prie individualių poreikių pritaikytas paslaugas tiksliniams paramos gavėjams Danija pradėjo teikti 2023 m. spalio 16 d., taigi išlaidos joms bus laikomos tinkamomis finansuoti iš EGF finansinės paramos nuo 2023 m. spalio 16 d. iki tada, kai sueis 24 mėnesiai nuo finansavimo sprendimo įsigaliojimo dienos;
10. pažymi, kad pirmąsias administracines išlaidas, susijusias su EGF paramos įgyvendinimu, Danija patyrė 2023 m. birželio 1 d., taigi išlaidos parengiamajai, valdymo, informavimo ir viešinimo, kontrolės ir ataskaitų teikimo veiklai laikomos tinkamomis finansuoti iš EGF finansinės paramos nuo 2023 m. birželio 1 d. iki tada, kai

sueis 31 mėnuo nuo finansavimo sprendimo įsigaliojimo dienos;

11. pabrėžia, jog Danijos valdžios institucijos patvirtino, kad tinkamiems finansuoti veiksams neteikiama parama naudojant kitus Sąjungos fondus ar kitas finansines priemones ir kad suteikiant galimybę naudotis siūlomais veiksmais ir juos įgyvendinant bus laikomasi vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principų;
12. pakartoja, kad, siekiant užtikrinti visišką paramos papildomumą, EGF pagalba neturi pakeisti veiksmų, už kuriuos bendrovės atsakingos pagal nacionalinę teisę ar kolektyvines sutartis, arba jokių išmokų ar atleistų darbuotojų teisių;
13. pritaria prie šios rezoliucijos pridedamam sprendimui;
14. paveda Pirmininkei pasirašyti šį sprendimą su Tarybos pirmininku ir užtikrinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
15. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją ir jos priedą Tarybai ir Komisijai.

PRIEDAS: EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams lėšų mobilizavimo pagal Danijos paraišką „EGF/2023/004 DK Danish Crown“

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdami į 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/691 dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams (EGF), kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1309/2013¹, ypač į jo 15 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdami į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo², ypač į jo 9 punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- 1) Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams (EGF) tikslas – rodyti solidarumą ir skatinti deramą ir tvarų užimtumą Sąjungoje, teikiant paramą atleistiems darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims, kurių veikla nutrūko didelio masto restruktūrizavimo atveju, ir padedant jiems kuo greičiau grįžti prie deramo ir tvaraus užimtumo;
- 2) EGF didžiausia metinė suma negali viršyti 30 mln. EUR (2018 m. kainomis), kaip nustatyta Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093³ 8 straipsnyje;
- 3) 2023 m. gruodžio 6 d. Danija pagal Reglamento (ES) 2021/691 8 straipsnio 1 dalį pateikė paraišką mobilizuoti EGF lėšas dėl darbuotojų atleidimo iš „Danish Crown“ ir dviejų tiekėjų bei tolesnės gamybos grandies įmonių ekonomikos sektoriuje, kuris priskiriamas Europos bendrijos statistinio ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (NACE)⁴ 2 red. 10 skyriui (Maisto produktų gamyba), Teritorinių statistinių vienetų nomenklatūros (NUTS)⁵ 2 lygmens Danijos regione – Šiaurės Jutlandijoje (DK05). Paraiška buvo papildyta papildoma informacija, pateikta pagal Reglamento (ES) 2021/691 8 straipsnio 5 dalį. Remiantis Komisijos vertinimu, pateiktu pasiūlyme dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl lėšų mobilizavimo⁶, laikoma, kad ta

¹ OL L 153, 2021 5 3, p. 48.

² OL L 433 I, 2020 12 22, p. 29.

³ 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11).

⁴ 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1893/2006, nustatantis statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3037/90 bei tam tikrus EB reglamentus dėl konkrečių statistikos sričių (OL L 393, 2006 12 30, p. 1).

⁵ 2019 m. rugpjūčio 8 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/1755, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo priedai. OL L 270, 2019 10 24, p. 1–56.

⁶ COM(2024)0035.

paraiška atitinka Reglamento (ES) 2021/691 13 straipsnyje nustatytas EGF finansinės paramos suteikimo sąlygas;

- 4) todėl iš EGF turėtų būti mobilizuota 1 882 212 EUR suma finansinei paramai pagal Danijos pateiktą paraišką suteikti;
- 5) siekiant kuo greičiau mobilizuoti EGF lėšas, šis sprendimas turėtų būti taikomas nuo jo priėmimo dienos,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

2024 finansinių metų Sąjungos bendrajame biudžete mobilizuojamos Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams lėšos siekiant skirti 1 882 212 EUR įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų sumą.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną. Jis taikomas nuo [priėmimo data][□].

Priimta ...

Europos Parlamento vardu
Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas

□ Datą įrašo Parlamentas prieš paskelbiant OL.

AIŠKINAMOJI DALIS

I. Bendroji informacija

Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF) įsteigtas siekiant teikti papildomą pagalbą darbuotojams, nukentėjusiems nuo esminių pasaulio prekybos sistemos struktūrinių pokyčių.

Pagal 2020 m. gruodžio 16 d. tarpinstitucinio susitarimo⁷ 9 punktą Komisija, teigiamai įvertinusi paraišką, biudžeto valdymo institucijai turi pateikti pasiūlymą mobilizuoti Fondo lėšas ir jį papildyti atitinkamu prašymu perkelti lėšas į atitinkamas biudžeto eilutes.

II. Danijos paraiška ir Komisijos pasiūlymas

2023 m. gruodžio 6 d. Danija pateikė paraišką „EGF/2023/004 DK/Danish Crown“ dėl finansinės paramos iš EGF, nes, uždarius „Danish Crown“ skerdyklą Sebiu mieste, iš bendrovės „Danish Crown“ („Danish Crown A/S“) ir dviejų tiekėjų bei tolesnės gamybos grandies įmonių buvo atleistas 751 darbuotojas⁸. Tai ketvirta 2023 m. paraiška ir antra paraiška, kuri bus nagrinėjama vykdant 2024 m. biudžetą.

Įvertinusi šią paraišką Komisija, laikydamosi visų taikytinų EGF reglamento nuostatų, padarė išvadą, kad EGF finansinės paramos suteikimo sąlygos yra įvykdytos.

2024 m. vasario 29 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl sprendimo dėl EGF lėšų mobilizavimo Danijos reikmėms siekiant remti 390 tikslinių paramos gavėjų, t. y. darbuotojų, kurie buvo atleisti uždarius „Danish Crown“ skerdyklą Sebiu mieste, reintegraciją į darbo rinką. Iš EGF Danijai iš viso bus mobilizuota 1 882 212 EUR suma, tai sudaro 60 proc. visų siūlomų veiksmų išlaidų.

Komisija nustatė, kad Danijos paraiška yra priimtina pagal EGF reglamento 4 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytus intervencijos kriterijus, pagal kuriuos per keturių mėnesių ataskaitinį laikotarpį iš valstybės narės įmonės turi būti atleista ne mažiau kaip 200 darbuotojų, įskaitant darbuotojus, atleistus iš jos tiekimo ir tolesnės gamybos grandies įmonių, ir (arba) savarankiškai dirbančius asmenis, kurių veikla nutrūko.

EGF bendro finansavimo buvo paprašyta toliau nurodytiems penkių rūšių veiksams, kurie turi būti teikiami atleistiems darbuotojams.

a) Motyvacija. Ši pirmoji priemonė yra informavimo, motyvavimo ir konsultavimo, taip pat darbuotojų profiliavimo derinys. Pagrindinis motyvacijos proceso tikslas – ugdyti dalyvių pasitikėjimą jų pačių gebėjimais, padėti jiems suprasti, kad įgūdžių tobulinimas padės jiems gauti naują darbą, aptarti galimas kliūtis, kurios galėtų trukdyti gerinti jų įgūdžius, ir kartu rasti sprendimus šioms kliūtims pašalinti.

b) Dalyvavimo tęstinumas. Šia priemone siekiama išlaikyti atleistų darbuotojų motyvaciją dalyvauti švietimo ir kvalifikacijos kėlimo programose, remiant juos ir teikiant

⁷ Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo, OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28.

⁸ Pagal EGF reglamento 3 straipsnį.

individualias mentorystės ir konsultavimo paslaugas, padedant spręsti problemas ir kuo labiau sumažinti kliūtis.

c) Bendrųjų gebėjimų mokymas. Danijos aktyvaus užimtumo pastangų įstatyme nustatyta, kad atleistiems darbuotojams prireikus turi būti siūlomi skaitymo, rašymo, aritmetikos ir disleksijai pritaikyti mokymai. Todėl pagal EGF paketą siūlomais mokymais sustiprinamas teisės aktais numatytas pagrindinis mokymas ir dėmesys sutelkiamas į bendrąjį suaugusiųjų švietimą, kuris suteikia galimybę gerinti vieno ar daugiau dalykų pradinės mokyklos lygmens žinias, taip pat danų kalbos įgūdžius. Mokymas danų kalba yra ypač aktualus, nes 41 proc. atleistų darbuotojų yra migrantai ir gerai nemoka danų kalbos. Taip pat numatytas skaitmeninių įgūdžių mokymas ir buvusiems „Danish Crown“ darbuotojams pritaikytas *ad hoc* mokymas. Pritaikytas mokymas – tai kalbų mokymo ir į užimtumą orientuotos paramos (įskaitant darbo paiešką) derinys, kuriuo siekiama padėti dalyviams laikytis darbo teisės reikalavimų ir vėl integruotis į darbo rinką.

d) Kvalifikacijos kėlimo ir (arba) perkvalifikavimo mokymas. Atleistų darbuotojų profiliai neatitinka darbo rinkoje reikalingų įgūdžių. Dauguma darbuotojų turi žemą formalių kvalifikacijų lygį (46 proc.) arba gana pasenusias kvalifikacijas ir įgūdžius (40 proc.). Dauguma tik pradinį išsilavinimą turinčių darbuotojų priklauso 30–39 metų amžiaus grupei, o dauguma profesinio rengimo ar mokymo kvalifikaciją (tai aukščiausia jų turima kvalifikacija) turinčių darbuotojų priklauso 50–59 metų amžiaus grupei. Mokymo pasiūlyme numatyti trumpesni įgūdžių tobulinimo kursai (AMU mokymas) ir gebėjimų vertinimu grindžiamas profesinis mokymas (RKV), kuriuo patvirtinama bet kokia formaliojo švietimo sistemoje, darbe arba tęstiniu mokymu įgyta kompetencija. AMU orientuotas į žemos kvalifikacijos suaugusiųjų mokymą ir apima daugumą amatų, pramonės šakų ir paslaugų. Pagal AMU siūlomi įvairūs – tiek įvadiniai, tiek labai specializuoti – kursai. Mokymai rengiami praktinių seminarų, panašių į įmonių darbo aplinką, forma.

e) Mokymo ir (arba) darbo paieškos išmoka. Mokymuose dalyvaujantys ar darbo ieškantys darbuotojai gaus išmoką.

Komisija pažymi, kad aprašytos priemonės yra aktyvios darbo rinkos priemonės, priskiriamos prie EGF reglamento 7 straipsnyje nustatytų tinkamų finansuoti veiksmų, ir jomis nepakeičiamos pasyvios socialinės apsaugos priemonės.

Danija pateikė reikiamą informaciją apie veiksmus, kurių atitinkamos įmonės privalo imtis pagal nacionalinę teisę arba kolektyvines sutartis. Ji patvirtino, kad EGF finansinė parama nepakeis tokių veiksmų.

Procedūra

Tam, kad būtų galima mobilizuoti fondo lėšas, Komisija pateikė biudžeto valdymo institucijai prašymą perkelti bendrą 1 882 212 EUR sumą iš EGF rezervo (biudžeto eilutė 30 04 02; įsipareigojimų asignavimai) į EGF eilutę (biudžeto eilutė 16 02 02; įsipareigojimų asignavimai).

Remiantis vidaus susitarimu Europos Parlamente, Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas bei Regionų politikos komitetas turėtų būti įtraukti į šį procesą, kad galėtų teikti konstruktyvią paramą ir dalyvauti vertinant paraiškas EGF lėšoms gauti.

19.3.2024

UŽIMTUMO IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO LAIŠKAS

Biudžeto komiteto
pirmininkui
Johanui Van Overtveldtui
BRIUSELIS

Tema: Nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams lėšų mobilizavimo pagal Danijos paraišką „EGF/2023/004 DK/Danish Crown“ (2024/0044(BUD))

Gerb. pirmininke,

vykdant nurodytą procedūrą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui buvo pavesta pateikti nuomonę Jūsų komitetui. Komitetas nusprendė pateikti šią nuomonę laiško forma.

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas apsvarstė šį klausimą 2024 m. kovo 19 d. posėdyje ir nusprendė paraginti atsakingą Biudžeto komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti toliau pateikiamus pasiūlymus.

Pagarbiai

Dragoş Pîslaru

PASIŪLYMAI

- A. kadangi 2023 m. gruodžio 6 d. Danija pateikė paraišką „EGF/2023/004 DK/Danish Crown“ dėl finansinės paramos iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF), nes Danijoje buvo atleisti įmonės „Danish Crown“ ir dviejų tiekėjų ir tolesnės gamybos grandies įmonių darbuotojai;
- B. kadangi paraiška susijusi su 692 paraiškos ataskaitiniu laikotarpiu atleistais darbuotojais, t. y. 651 darbuotoju, kurio veikla įmonėje „Danish Crown“ („Danish Crown A/S“), veikiančioje ekonominės veiklos sektoriuje, kuris priskiriamas NACE 2 red. 10 skyriui (Maisto produktų gamyba), buvo nutraukta, ir 41 darbuotoju, atleistu iš dviejų įmonės „Danish Crown“ tiekėjų bei tolesnės gamybos grandies įmonių NUTS 2 regione – Šiaurės Jutlandijoje (DK05); kadangi be šių darbuotojų, prie reikalavimus atitinkančių paramos gavėjų priskiriami ir 59 atleisti darbuotojai, kurių veikla buvo nutraukta prieš keturių mėnesių ataskaitinį laikotarpį arba po jo; kadangi bendras reikalavimus atitinkančių paramos gavėjų skaičius yra 751;
- C. kadangi Komisija nustatė, kad ši Danijos paraiška yra priimtina pagal EGF reglamento 4 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytus intervencijos kriterijus, pagal kuriuos per keturių mėnesių ataskaitinį laikotarpį iš valstybės narės įmonės turi būti atleista ne mažiau kaip 200 darbuotojų, įskaitant darbuotojus, atleistus iš jos tiekimo ir tolesnės gamybos grandies įmonių, ir (arba) savarankiškai dirbančius asmenis, kurių veikla nutrūko;
- D. kadangi 2024 m. vasario 29 d. Komisija priėmė Danijai palankų pasiūlymą dėl sprendimo dėl EGF lėšų mobilizavimo siekiant remti 390 tikslinių paramos gavėjų, t. y. darbuotojų, kurie buvo atleisti uždarius įmonės „Danish Crown“ skerdyklą Sebiu mieste, reintegraciją į darbo rinką;
- E. kadangi „Danish Crown“ yra Danijos maisto pramonės bendrovių grupė, užsiimanti mėsos, daugiausia kiaulienos ir jautienos, perdirbimu ir pardavimu; kadangi darbuotojai buvo atleisti, nes, sumažėjus skerstinų kiaulių skaičiui, buvo uždaryta įmonės „Danish Crown“ skerdykla Frederikshauno savivaldybėje esančiame Sebiu mieste;
- F. kadangi Danijos skerdyklų sektorius išgyvena struktūrinę krizę; kadangi nuo 2005 m. Danijoje paskerstų kiaulių skaičius sumažėjo 4,4 mln. (20 proc.); kadangi šį sumažėjimą daugiausia lėmė perėjimas nuo skersti skirtų kiaulių auginimo prie eksportui skirtų paršelių auginimo; kadangi dėl mažų kiaulienos kainų Danijos ūkininkams eksportuoti paršelius pelningiau nei auginti skerstinas penimas kiaules;
- G. kadangi nuo 2008 m. finansų krizės darbo vietų pramonės ir gamybos sektoriuose skaičius Frederikshauno savivaldybėje sumažėjo 36 proc. – triskart daugiau nei nacionalinė norma; kadangi, nors nedarbo lygis Šiaurės Jutlandijoje yra nedidelis (3,1 proc. 2023 m. rugpjūčio mėn.), jis yra šiek tiek didesnis už nacionalinį vidurkį (2,8 proc.); kadangi, palyginti su 2022 m., bedarbių skaičius regione 2023 m. padidėjo 10 proc.; kadangi buvo paveiktos visos savivaldybės; kadangi bedarbių moterų skaičius nepakito, o vyrų nedarbo lygis padidėjo 20 proc.; kadangi dėl tokios lyčių nelygybės regiono darbo rinkoje sunkiau įdarbinti darbuotojus; kadangi vyrai daugiausia dirba privačiajame sektoriuje, itin daug jų dirba žemės ūkio, pramonės ir amatų sektoriuose, o moterų gerokai daugiau viešojo administravimo, švietimo, sveikatos, kultūros ir

laisvalaikio sektoriuose; kadangi ši disbalansą rodo ir įmonės „Danish Crown“ atleistų darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį (86 proc. vyrų ir 14 proc. moterų); kadangi, remiantis projekto „FremKom4“ analize, Šiaurės Jutlandijoje trūksta kvalifikuotos darbo jėgos tiek techninės (žaliosios pertvarkos), tiek priežiūros, sveikatos priežiūros ir pedagogikos (socialinės gerovės) srityse ir tikėtina, kad šis trūkumas didės;

- H. kadangi įmonė „Danish Crown“ laikėsi Danijos įstatymo dėl kolektyvinio atleidimo iš darbo, kuriame nustatyta privaloma darbuotojų atstovų informavimo ir konsultavimosi su jais tvarka; kadangi taikant šią procedūrą išnagrinėjamos visos galimybės išvengti atleidimų iš darbo arba sumažinti jų skaičių; kadangi iš karto po to, kai buvo priimtas sprendimas uždaryti skerdyklą Sebiu mieste, įmonės vadovybė ir darbuotojų atstovai pradėjo derybas dėl socialinio plano, į kurį įtraukti darbuotojų perdarbinimo kituose įmonės „Danish Crown“ padaliniuose pasiūlymai, individualios konsultacijos, pokalbiai dėl darbo ir mokymo, taip pat persikėlimo išmokos į kitą įmonės „Danish Crown“ skerdyklą dirbti perkeltiems asmenims; kadangi 2023 m. gegužės mėn. surengta įmonės karjeros mugė, kurioje daugiausia dėmesio skirta maždaug 400 vidaus darbo vietų įmonėje „Danish Crown“, o vėliau – išvyka autobusu į kitas įmonės „Danish Crown“ skerdyklas Danijoje; kadangi įmonė „Danish Crown“ vienu milijonu Danijos kronų (apie 134 050 EUR) prisidės prie nacionalinės priemonių išlaidų bendro finansavimo dalies;
- I. kadangi Danija patvirtino, kad iš EGF finansuojamos priemonės nebus remiamos pagal kitas Sąjungos finansines priemones;
- J. kadangi Danija nurodė, kad vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/691 7 straipsnio 4 dalimi suderintas prie individualių poreikių pritaikytų paslaugų paketas parengtas konsultuojantis su profesine sąjunga NNF;
- K. kadangi EGF lėšų didžiausia metinė suma neviršija 186 mln. EUR (2018 m. kainomis), kaip nustatyta 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, 8 straipsnyje;

kadangi Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas ragina atsakingą Biudžeto komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. primena, kad EGF tikslas – parodyti solidarumą su paramos gavėjais ir teikti jiems paramą; mano, kad EGF finansinė parama turėtų būti skirta visų pirma aktyvioms darbo rinkos politikos priemonėms ir prie individualių poreikių pritaikytoms paslaugoms, kuriomis siekiama sparčiai integruoti paramos gavėjus į deramą ir tvarią darbo rinką tame pačiame ar kitame veiklos sektoriuje; pabrėžia, kad svarbu paruošti darbuotojus skubiai reikalingai žaliajai ir skaitmeninei Europos ekonomikos ir visuomenės pertvarkai; atsižvelgdamas į tai pakartoja, kad Sąjunga atlieka svarbų vaidmenį prisidedant prie finansavimo reikiamos kvalifikacijos įgijimui, be kita ko, per EGF, kurio reikia teisingai pertvarkai pagal Europos žaliąjį kursą;
2. pritaria Komisijai, kad tenkinamos EGF reglamento 4 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytos sąlygos ir kad Danija turi teisę pagal šį reglamentą gauti finansinę 1 882 212 EUR paramą, kuri sudaro 60 proc. visų išlaidų, siekiančių 3 137 021 EUR ir apimančių prie individualių poreikių pritaikytų paslaugų išlaidas (2 878 001 EUR) ir parengiamosios, valdymo, informavimo ir viešinimo, kontrolės ir ataskaitų teikimo

veiklos išlaidas (259 020 EUR);

3. palankiai vertina tai, kad Danijos paraiška parengta glaudžiai bendradarbiaujant su Frederikshauno savivaldybe, Danijos darbo rinkos ir įdarbinimo agentūra ir Šiaurės Danijos darbo rinkos tarnyba, tai, kad Frederikshauno savivaldybė surengė susitikimą su atitinkamomis švietimo įstaigomis, kurios galėtų dalyvauti kvalifikacijos kėlimo ir (arba) perkvalifikavimo mokymuose, kad siūlomos priemonės atitiktų poreikius ir lūkesčius, ir tai, kad prie individualių poreikių pritaikytų paslaugų paketas parengtas konsultuojantis su profesine sąjunga NNF;
4. pažymi, kad paraiška susijusi su 751 atleistu darbuotoju, nukentėjusiu dėl įmonės „Danish Crown“ skerdyklos Sebiu mieste uždarymo; taip pat pažymi, kad tiksliniai paramos gavėjai bus iš viso 390 atleistų darbuotojų, kurie turėtų pasinaudoti priemonėmis; pripažįsta, kad atleistų darbuotojų profiliai neatitinka darbo rinkoje reikalingų įgūdžių, nes dauguma atleistų darbuotojų turi žemą formalių kvalifikacijų lygį (46 proc.) arba gana pasenusias kvalifikacijas ir įgūdžius (40 proc.), taip pat, kad dauguma tik pradinį išsilavinimą turinčių darbuotojų priklauso 30–39 metų amžiaus grupei, o dauguma profesinio rengimo ar mokymo kvalifikaciją (tai aukščiausia jų turima kvalifikacija) turinčių darbuotojų priklauso 50–59 metų amžiaus grupei; pažymi, kad 41 proc. atleistų darbuotojų yra migrantų kilmės ir gerai nemoka danų kalbos; taip pat pažymi, kad 85,90 proc. darbuotojų yra vyrai, 14,10 proc. – moterys ir 10 proc. darbuotojų yra jaunesni nei 30 metų amžiaus; pabrėžia, kad teikiant prie individualių poreikių pritaikytas paslaugas reikėtų atsižvelgti į konkrečius šių grupių poreikius;
5. pabrėžia, kad Danija patvirtino, jog priemonėms, kurias remia EGF, nebus skiriama finansinė parama pagal kitas Sąjungos finansines priemones;
6. pažymi, kad prie individualių poreikių pritaikytos paslaugos, kurios turi būti teikiamos darbuotojams, apima šias priemones: a) motyvaciją (informavimo, motyvavimo ir konsultavimo, taip pat darbuotojų profiliavimo derinį), b) dalyvavimo tęstinumą (kuriuo siekiama išlaikyti atleistų darbuotojų motyvaciją dalyvauti švietimo ir kvalifikacijos kėlimo programose, remiant juos ir teikiant individualias mentorystės ir konsultavimo paslaugas, padedant spręsti problemas ir kuo labiau sumažinti kliūtis), c) bendrųjų gebėjimų mokymą (bendrąjį suaugusiųjų švietimą, kuris suteikia galimybę gerinti vieno ar daugiau dalykų pradinės mokyklos lygmens žinias, taip pat danų kalbos įgūdžius), d) kvalifikacijos kėlimo ir (arba) perkvalifikavimo mokymą ir e) mokymo ir (arba) darbo paieškos išmoką;
7. labai palankiai vertina tai, kad mokymo pasiūlymai parengti atsižvelgiant į keletą tyrimų, kaip antai „Jobbarometer 2023“ (vietos darbo poreikių Frederikshauno, Joringo, Jamerbugto ir Brionderslevo savivaldybėje analizė), Darbo rinkos balansą, kuriame apžvelgiamos galimos darbo vietos, ir projekto „FremKom4“ įgūdžių analizę ir kad pasiūlymais siekiama gerinti bendruosius gebėjimus (įskaitant kalbinius ir gebėjimo skaičiuoti), skaitmeninius gebėjimus ir tobulinti įgūdžius, kurie reikalingi tose darbo vietose, kuriose trūksta kvalifikuotų darbuotojų;
8. ypač pabrėžia, jog svarbi EGF reglamento 7 straipsnio 2 dalis, pagal kurią reikalaujama, kad pagal suderintą paketą būtų atsižvelgiama į darbo rinkos ateities perspektyvas ir būsimus įgūdžius, kurie būtų suderinami su perėjimu prie efektyvaus išteklių naudojimo ir tvarios ekonomikos, poreikius, ypatingą dėmesį skiriant įgūdžius, kurių reikia

skaitmeninės pramonės amžiuje, sklaidai;

9. primena, kad yra galimybė taikyti specialias laikinas priemones iš suderinto paketo, įskaitant, be kita ko, vaiko priežiūros išmokas, kaip numatyta EGF reglamento 7 straipsnio 2 dalies b punkte, siekiant palengvinti darbo ieškančių asmenų dalyvavimą siūlomoje veikloje.

**PRIEDAS. SUBJEKTAI AR ASMENYS,
IŠ KURIŲ PRANEŠĖJAS GAVO INFORMACIJOS**

Pranešėjas, prisiimdamas visą atsakomybę, pareiškia, kad negavo informacijos iš jokio subjekto ar asmens, kuris turi būti nurodytas šiame priede pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE

Priėmimo data	8.4.2024
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 24 - : 0 0 : 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Rasmus Andresen, Olivier Chastel, Andor Deli, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Alexandra Geese, Eero Heinäluoma, Hervé Juvin, Fabienne Keller, Joachim Kuhs, Pierre Larrouturnou, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Eleni Stavrou, Nils Torvalds, Nils Uşakovs
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Anna-Michelle Asimakopoulou, Herbert Dorfmann, Jan Olbrycht
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Karolin Braunsberger-Reinhold, Petra Kammerevert, Wolfram Pirchner, Dominique Riquet, Mounir Satouri

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

24	+
NI	Andor Deli, Hervé Juvin
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Karolin Braunsberger-Reinhold, Herbert Dorfmann, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Wolfram Pirchner, Eleni Stavrou
Renew	Olivier Chastel, Fabienne Keller, Dominique Riquet, Nils Torvalds
S&D	Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Eero Heinäluoma, Petra Kammerevert, Pierre Larrourou, Margarida Marques, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Alexandra Geese, Mounir Satouri

0	-

1	0
ID	Joachim Kuhs

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė